

<i>Sygn. akt</i>	<i>III AUa 494/16</i>
------------------	-----------------------

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **23 listopada 2016 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Mirosław Szwagierczak (spr.)
	Sędziowie:	SSA Urszula Kocylowska SSO del. Ewa Preneta- Ambicka
	Protokolant	st. sekr. sądowy Anna Kuźniar

po rozpoznaniu w dniu **23 listopada 2016 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **T. G.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o rentę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **12 kwietnia 2016 r.** sygn. akt **IV U 1298/15**

oddala apelację

Sygn. III AUa 494/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia (...)roku organ rentowy odmówił wnioskodawcy T. G. przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy, albowiem orzeczeniem komisji lekarskiej z dnia (...)roku nie został wnioskodawca uznany za niezdolnego do pracy.

Od tej decyzji złożył odwołanie wnioskodawca, podnosząc, iż decyzja ta niezgodna jest ze stanem jego zdrowia, albowiem stan zdrowia, w jego ocenie, uzasadnia przyznanie renty.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie, po rozpoznaniu sprawy, wyrokiem z dnia 12.04.2016 r. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał T. G. rentę na cztery lata – od dnia (...)r.

Sąd ustalił, że wnioskodawca T. G. w dniu (...)roku złożył wniosek o przyznanie mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W związku z tym został skierowany przez organ rentowy na badanie przez lekarza orzecznika ZUS, który wydał orzeczenie (...)roku, stwierdzające, że wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy. Od tego orzeczenia wnioskodawca złożył sprzeciw do komisji lekarskiej ZUS. Orzeczeniem z (...)roku komisja również stwierdziła, że wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy, co stanowiło podstawę do wydania zaskarżonej decyzji przez organ rentowy.

Celem weryfikacji stanowiska lekarskiego ZUS oraz ustalenia, czy wnioskodawca jest niezdolny do pracy - Sąd dopuścił i przeprowadził dowód z opinii biegłych sądowych: z zakresu chorób płuc, neurologa i ortopedy. Wszystkie opinie wydane zostały po zapoznaniu się i analizie dokumentacji medycznej znajdującej się w aktach sprawy, a także po badaniu wnioskodawcy. W swoich opiniach wszyscy biegli przedstawili schorzenia na jakie cierpi wnioskodawca z punktu widzenia pulmonologicznego, neurologicznego i ortopedycznego. W konsekwencji tej oceny, biegły ortopeda i biegły neurolog stwierdzili, iż schorzenia neurologiczne i schorzenia ortopedyczne nie czynią wnioskodawcy niezdolnego do pracy zgodnie z kwalifikacjami. Natomiast w ocenie biegłego specjalisty chorób płuc, schorzenia wnioskodawcy czynią go niezdolnego do pracy częściowo, na okres 4 lat od daty złożenia wniosku. W związku z zarzutami ZUS biegły wydał opinię uzupełniającą, w której w całości podtrzymał swoje stwierdzenia i wnioski zawarte w opinii podstawowej.

Sąd nie podzielił zarzutów przewodniczącego komisji lekarskiej do opinii, albowiem te zarzuty są z natury bardzo ogólne, określone w sposób, że budzi wątpliwości opinia, gdyż „nie przystaje do obecnego stanu zdrowia. Obecny stan zdrowia oceniała biegła w oparciu nie tylko o analizę dokumentacji, ale i badanie wnioskodawcy. A zatem te zarzuty stanowią jedynie polemikę z wnioskami, jakie zostały zawarte przez biegłą, podtrzymane w opinii uzupełniającej i wnioski jakie biegła przedstawiła po analizie dokumentacji medycznej, po porównaniu stanu zdrowia wnioskodawcy wcześniej i stanu zdrowia na dzień złożenia wniosku, a także po badaniu wnioskodawcy”.

Sąd Okręgowy w całości podzielił opinię pulmonolog, uznając, iż jest ona rzeczowa oraz pełna. Jest to opinia wydana przez specjalistę o specjalności, odpowiedniej do schorzeń, na jakie cierpi wnioskodawca. Stąd też „nie widzi Sąd potrzeby dopuszczania dowodu z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy, albowiem biegła z zakresu chorób płuc szczegółowo przedstawiła stan zdrowia wnioskodawcy i odniosła to do posiadanych przez wnioskodawcę kwalifikacji i możliwości wykonywania pracy. Fakt, że wnioskodawca wykonuje teraz pracę dozorca, nie stoi na przeszkodzie z przepisami prawa, bo osoba na rencie może wykonywać pracę, natomiast nie zostało wykazane, by praca jego jako dozorca wpłynęła na pogorszenie stanu zdrowia wnioskodawcy. Dlatego też Sąd w całości podzielił tę opinię”.

Podzielając stanowisko biegłego, Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych uznał, że wnioskodawca T. G. spełnił wszystkie warunki, wszystkie przesłanki określone w art. 12 i art. 57 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, umożliwiające mu przyznanie prawa do renty i stanowiące podstawę do zmiany decyzji organu rentowego.

Dlatego też Sąd ten zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres określony w opinii biegłego pulmonologa, czyli na okres 4 lat od daty złożenia wniosku, to jest od dnia (...)roku - na podstawie cyt. artykułów oraz artykułu 477¹⁴ § 2 Kodeksu postępowania cywilnego.

Niniejszy wyrok zaskarżył apelacją organ rentowy, w której zarzucił:

1. naruszenie art. 233 § 1 kodeksu postępowania cywilnego, polegające na przyjęciu, że opinia biegłego sądowego z zakresu chorób płuc - stanowi wiarygodny dowód na okoliczność, że schorzenia występujące u wnioskodawcy powodują naruszenie sprawności organizmu w stopniu powodującym częściową niezdolność do pracy, podczas gdy:

- dołączona dokumentacja nie daje podstaw do stwierdzenia częściowej niezdolności do pracy,
- opinia nie zawiera wyczerpującego uzasadnienia dla przyjęcia, że schorzenia wnioskodawcy powodują naruszenie sprawności organizmu w stopniu powodującym częściową niezdolność do pracy;

2. naruszenie art. 57 w zw. z art. 12 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015r. poz. 748), poprzez przyjęcie w okolicznościach niniejszej sprawy, że wnioskodawcy przysługuje renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres czterech lat poczynając od dnia(...).r.

W związku z powyższym wniósł o zmianę wyroku poprzez oddalenie odwołania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

T. G. wniósł o oddalenie apelacji.

Rozpoznając sprawę Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje:

Istota zarzutów apelacyjnych sprowadza się do kwestionowania tego, iż Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie dał wiarę opinii biegłej z zakresu chorób płuc, w konsekwencji zmienił zaskarżoną decyzję ZUS i przyznał wnioskodawcy prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres czterech lat poczynawszy od (...).r.

Przypomnijmy więc, że biegła wskazuje jako schorzenie podstawowe sarkoidozę przewlekłą II/III° oraz stan po leczeniu immunosuprasyjnym. Wskazywany przez biegłą stopień zaawansowania choroby w pełni znajduje odzwierciedlenie w dokumentacji lekarskiej. Wykonane jako ostatnie badanie spirometryczne pokazuje deficyty wentylacyjne. Z dokumentacji medycznej nadto wynika, iż choroba jest dobrze kontrolowana i wymaga konsekwentnej dyscypliny terapeutycznej.

Wnioskodawca był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od (...).r. do (...).r. Jest zatrudniony jako(...)- jednak ten rodzaj zatrudnienia, determinowany sytuacją ekonomiczną nie zmienia osądu, iż ubezpieczony nadal jest niezdolny do pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami, gdyż pracując też naprawdę ryzykuje własnym zdrowiem. Zaś zaostżenia dolegliwości pochodzących ze strony układu oddechowego automatycznie skutkują zwolnieniami lekarskimi lub hospitalizacją.

Nie jest więc słuszna supozycja przewodniczącego komisji lekarskich ZUS, iż opinia pulmonologiczna „zawyża stopień zaawansowania choroby” ubezpieczonego.

Sąd Okręgowy uzasadnił dlaczego podzielił opinię biegłej sądowej z zakresu chorób płuc w zakresie oceny, iż wnioskodawca, w związku ze stwierdzonymi u niego schorzeniami, jest częściowo niezdolny do pracy na okres 4 lat.

W kontekście zarzutów apelacyjnych przyjdzie dodatkowo stwierdzić, że:

- po pierwsze; w sprawie, której przedmiotem jest prawo do świadczenia rentowego z ubezpieczenia społecznego, warunkująca powstanie tego prawa i będąca elementem ustaleń faktycznych ocena niezdolności do pracy wymaga wiadomości specjalnych i musi znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłych posiadających odpowiednią wiedzę medyczną adekwatną do rodzaju schorzeń osoby zainteresowanej (wyrok Sądu Najwyższego z 14 maja 2009 r., II UK 211/08, LEX nr 509035). Sąd nie może rozstrzygnąć w kwestii medycznej wbrew opinii biegłego specjalisty. Rozstrzygnięcie musi więc być oparte na wiedzy medycznej, a więc opinii biegłego z danej dziedziny medycyny (wyroki Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2012 r. I UK 235/11, OSNP 2012 nr 5-6, poz. 77; z 14 maja 2009 r., II UK 211/08, LEX nr 509035). Opinia biegłych nie może być weryfikowana - wbrew oczekiwaniom przewodniczącego komisji lekarskich

ZUS, który nie wykazał, iż posiada specjalistyczną wiedzę z zakresu chorób płuc – a zwłaszcza dyskwalifikowana na podstawie kryteriów (logicznego myślenia, doświadczenia życiowego, wiedzy powszechnej), które nie obejmują specjalistycznej wiedzy medycznej (wyroki Sądu Najwyższego z 14 maja 2009 r., II UK 211/08, LEX nr 509035; z 10 stycznia 2012 r., I UK 235/11, OSNP 2012 nr 5-6, poz. 77). Wynikające z art. 278 § 1 k.p.c. ograniczenie samodzielności sądu w zakresie dokonywania ustaleń wymagających wiadomości specjalnych, obejmuje w sprawie o rentę z tytułu niezdolności do pracy również ocenę wzajemnego powiązania różnych schorzeń stwierdzonych u osoby ubiegającej się o rentę i skutków tych powiązań. W szczególności wiadomości specjalnych wymaga ocena, czy ustalone schorzenia implikują niezdolność ubezpieczonego do pracy (wyrok Sądu Najwyższego z 26 lipca 2011 r., I UK 29/11, LEX nr 1026622),

- po drugie; swobodna ocena dowodów jest prawem sądu orzekającego - stąd kontrola prawidłowości tej oceny dokonywana przez sąd odwoławczy musi być z reguły ostrożna, pamiętać, bowiem należy o tym, iż sąd odwoławczy w tym zakresie dokonuje prawidłowości oceny dowodów, których sam nie przeprowadzi.. Podobna wykładnia art. 233 §1 kpc była przedmiotem licznych orzeczeń Sądu Najwyższego (por. m.in. wyrok SN 27.09.2002 r. II CKN 817/00; wyrok SN z 6.04.2002 r. V CKN 1446/00; wyrok SN z 14.03.2002 r. IV CKN 859/00 i inne),

- po trzecie; Sąd orzekający nie jest obowiązany dopuścić dowód z opinii kolejnego biegłego (tu: specjalisty medycyny pracy) li tylko dlatego, że złożona już opinia jest niekorzystna dla pozwanego Zakładu. Samo niezadowolenie strony z oceny medycznej przedstawionej w tej sprawie przez biegłą pulmonolog nie uzasadnia potrzeby dopuszczenia przez Sąd opinii innego biegłego (patrz: wyrok SN z 6.10.2009 r. – II UR 47/09).

Reasumując: zarzut naruszenia prawa materialnego można skutecznie podnieść (w zasadzie) jedynie wówczas, gdy nie kwestionuje się dokonanych przez Sąd pierwszej instancji ustaleń faktycznych. Zarzut naruszenia prawa materialnego winien bowiem być odnoszony do określonego stanu faktycznego, a do którego wadliwie zastosowano prawo materialne. Apelujący podnosi zarzut obrazy art. 233 § 1 kpc w zamiarze podważenia ustaleń faktycznych. Jeśli tak, to apelant nie wskazuje jakie kryteria oceny naruszył Sąd I instancji przy ocenie dowodów, tj. opinii biegłego psychiatry, uznając wiarygodność i moc dowodową (zob. postanowienie SN z 23 stycznia 2001 r. – IV CKN 970/00). Zaś wyłącznie hasłowo zredagowany zarzut naruszenia art. 233 kpc nie może być uznany za usprawiedliwiony (nie wystarczy bowiem stwierdzenie o wadliwości ustaleń pierwszoinstancyjnych – do czego ogranicza się apelant, formułując własną i korzystną wersję ustaleń opartą na subiektywnej ocenie stanu zdrowia pana T. G.). Brak wykazania kryteriów, który miałby naruszyć Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie dyskwalifikuje podniesiony zarzut obrazy art. 233 kpc (patrz bliżej np. wyrok SN z 23 stycznia 2001 r. – IV CKN 970/00, czy z 22 kwietnia 1964 r. – III PU 36/63),

- po czwarte; wykonywanie prostego zatrudnienia nie pozbawia ubezpieczonego możliwości ubiegania się o rentę z tytułu niezdolności do pracy (patrz: wyrok Sądu Najwyższego z 29 marca 2001 r. – II UKN 378/00).

Sąd II instancji dzieląc ustalenia oraz wnioski pierwszoinstancyjne i przyjmując je za własne, przy braku podstaw zaskarżenia, które należałoby wziąć pod uwagę z urzędu (art. 378 i art. 379 kpc), na podstawie art. 385 kpc orzekł jak w sentencji.